

SELSKAPSRETTSNYTT

NR. 1/2010

SelskapsrettsNytt formidler nyheter med selskapsrettslig relevans, samlet inn av **Selskapsrettsgruppen** ved Institutt for privatrett, Universitetet i Oslo. **SelskapsrettsNytt** gis ut kvartalsvis som en ren informasjonstjeneste, uten noen krav på fullstendighet, og distribueres kun elektronisk. Våre kilder er offentlige databaser slik som lovdata.no, regjeringen.no, [EU-domstolen](#) og [EFTA-domstolen](#). I tillegg benytter vi det private initiativet [europalov.no](#) og vi har gleden av å legge inn en rekke linker til europalovs gode oversiktssider i vårt nyhetsbrev. Enkelte av linkene er knyttet til databaser som krever innlogging.

Foreliggende utgave, SelskapsrettsNytt 1/2010, presenterer nyheter fra tiden 1. august til medio oktober. Ettersom dette er den første utgivelsen i 2010 er det også tatt med enkelte nyheter fra tidligere i året.

INNHold

Regelverksendringer, utredninger, anbefalinger m.m.	2
Norge.....	2
EU/EØS.....	6
Nye dommer, nemndsavgjørelser m.m.	8
Norge.....	8
EU/EØS.....	9
Nye publikasjoner.....	10
Fra Selskapsrettsgruppen.....	10
Fra andre ved Det juridiske fakultet i Oslo.....	11
Et utvalg andre publikasjoner.....	11
Arrangementer.....	16
Selskapsrettsgruppens arrangementer.....	16
Andre arrangementer.....	16
Nytt om navn.....	17
Nytt om våre forskningsprosjekter.....	17
Sustainable Companies.....	17
Internasjonal finansmarkedsregulering, institusjoner og effektivitet.....	17
Selskapsrettsgruppen.....	18

REGELVERKSENDRINGER, UTREDNINGER, ANBEFALINGER M.M.

NORGE

NYE LOVER, FORSKRIFTER, LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

LOVENDRING: SELSKAPSSTYRING OG GJENNOMSIKTIGHET

Innledning

Lovendring gjennom lov 25. juni 2010 nr. 33 gir en rekke nye regler som er ment å bidra til god selskapsstyring og gjennomsiktighet. Vedtaket innebærer endringer i aksjeloven, allmennaksjeloven, regnskapsloven, revisorloven, finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirfondloven, verdipapirhandelloven og foretaksregisterloven. De viktigste endringen vil omtales i det følgende. Fordi de er del av samme lovendring bør de sees i sammenheng, og omtales derfor samlet, selv om de gjelder ulike aspekter ved selskapsstyringen.

Rapportering om selskapsstyring

Selskaper som er notert på et regulert marked plikter å rapportere om "sine prinsipper og praksis vedrørende foretaksstyring". Det følger nå av regnskapsloven § 3-3b første ledd. Regelen tilsvare den som allerede gjelder utstedere som er notert på Oslo Børs, jf. Oslo Børs Løpende Forpliktelser pkt. 7 første og annet pkt.

Regnskapsloven § 3-3b annet ledd regner opp hva redegjørelsen minst skal omfatte, listen er altså ikke uttømmende.

Redegjørelsen skal for det første inneholde opplysninger om anbefalinger og regelverk for foretaksstyring som selskapet er omfattet av eller velger å følge av eget initiativ, jf. nr. 1, og hvor disse eventuelt er offentlig tilgjengelige, jf. nr. 2. Det vil primært gjelde den norske anbefalingen om eierstyring og selskapsledelse utstedt av Norsk Utvalg for Eierstyring og Selskapsledelse (www.nues.no), se omtale nedenfor. Videre skal redegjørelsen begrunne eventuelle avvik fra disse anbefalingene, jf. nr. 3. Dette er en liknende regel som følger av Oslo Børs Løpende Forpliktelser pkt. 7 tredje pkt., for børsnoterte selskaper.

Redegjørelsen skal også opplyse om hovedelementer i selskapets rutiner for internkontroll og risikostyring i forbindelse med regnskapsrapportering, jf. nr. 4.

Videre skal det redegjøres for sammensetningen av styre, bedriftsforsamling, representantskap og kontrollkomité, og hovedelementene i gjeldende instruks og retningslinjer for disse organenes arbeid.

Endelig skal det opplyses om visse vedtektsbestemmelser, jf. nr. 5, 7 og 8. Det gjelder for det første bestemmelser som helt eller delvis fraviker hovedreglene i allmennaksjeloven kapittel 5, for annet bestemmelser som regulerer oppnevning og utskifting av styremedlemmer og for det tredje bestemmelser som gir styret fullmakt til å beslutte at selskapet skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer.

Allmennaksjeloven § 5-6 fjerde ledd fastslår at redegjørelsen skal behandles på den ordinære generalforsamlingen.

Redegjørelse for transaksjoner mellom nærstående

Ny § 7-30 b i regnskapsloven gir regler om redegjørelse for transaksjoner mellom nærstående. Dersom de er vesentlige, skal det opplyses om transaksjonens beløp, de nærståendes forhold og eventuelle andre opplysninger som er nødvendige for å forstå situasjonen.

Redegjørelse for aksjeverdibasert avlønning

Endringer i §§ 7-31 og 7-31b i regnskapsloven utvider selskapets plikt å redegjøre for forpliktelser overfor ansatte og tillitsvalgte som følger av endringer i aksjeverdien.

Grensen mellom små og store foretak i regnskapsloven

Endring i regnskapsloven § 1-6 hever terskelen for hvilke selskaper som skal være å anse som små foretak i lovens forstand.

Årlig møte mellom revisor og styret

Ny § 2-3 i revisorloven fastslår at det i selskaper som ikke er å regne som små foretak i regnskapslovens forstand skal avholdes årlig møte mellom revisor og styret, uten at noen fra administrasjonen deltar. Endringen skal gjøre det enklere for møtet å drøfte eventuelle svakheter i ledelsens arbeid.

Daglig leder kan ikke være styremedlem

Allmennaksjeloven § 6-1 tredje ledd er endret slik at daglig leder ikke kan være medlem av styret overhodet. Tidligere kunne han bare ikke være styreleder. Endringen skyldes ønsket om en klar ansvarsfordeling mellom styret og ledelsen.

Granskning

Lovgiver har gitt en presisering av vilkårene for iverksettelse av granskning etter aksjeloven/allmennaksjeloven § 5-26 første ledd. Tingretten skal beslutte slikt tiltak dersom den finner at det foreligger "saklig grunn". Det tidligere vilkåret var "rimelig grunn", og endringen er ment å innebære en senket terskel. Ny § 5-27 klargjør granskningsorganets rett til opplysninger.

Finanstilsynets informasjonsrett

Et nytt åttende ledd i verdipapirhandeloven § 15-7 gir Finanstilsynet rett til å kreve innhentet og utlevert slik dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre kontroll med utstedere av noterte verdipapirer.

Forskriftshjemmel for regler om godkjørelse i finansinstitusjoner

Nye bestemmelser i finansieringsvirksomhetsloven (§§ 2-18 til 2-22), verdipapirfondloven (§ 2-5 tredje ledd) og verdipapirhandeloven (§ 9-11 syvende ledd)

tar sikte på å gi forskriftshjemmel for gjennomføringen av nye EU-regler om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner.

FORSKRIFTSENDRING: PLIKT TIL Å ETABLERE REVISJONSUTVALG FOR ALLE UTSTEDERE

[Børsforskriften § 1 annet ledd, \(endringsforskrift 2010-06-30-1042\)](#), krever nå at alle utstedere med noterte finansielle instrumenter på regulert marked skal ha et revisjonsutvalg eller et tilsvarende organ. Merk i denne sammenheng at allerede den 1. juli 2009 trådte endringer i den norske allmennaksjeloven samt i særlovgivningen for forretningsbanker, sparebanker og finansieringsforetak i kraft som blant annet innførte en plikt for norske utstedere organisert etter nevnte lover å etablere revisjonsutvalg dersom disse har verdipapirer notert på regulert marked. For nærmere informasjon, [se børssirkulære 4/2009](#) og [børssirkulære 6/2010](#). Ovennevnte endring i børsforskriften er følgelig mest relevant for utenlandske utstedere som har finansielle instrumenter notert på Oslo Børs eller Oslo Axess samt blant annet foretak med noterte obligasjoner eller andre gjeldsinstrumenter notert på Oslo Børs som ikke allerede omfattes av ovennevnte særlovgivning.

NYE FORSLAG, HØRINGER, PROPOSISJONER M.M.

UTREDNING: FORENKLING AV AKSJELOVGIVNINGEN

Gudmund Knudsen (BAHR) har tatt på seg å utrede muligheter for en forenkling av aksjelovgivningen. [Mandatet](#) er gitt av Justisdepartementet og skal være utført innen utgangen av 2010. En potensiell revisjon vil særlig ta sikte på å være fleksibelt for små og mellomstore selskaper. Se om Selskapsrettsforum med Gudmund Knudsen nedenfor under Arrangementer.

HØRING: SAKSBEHANDLINGSREGLER VED FUSJON OG FISJON

Justisdepartementet har sendt på [høring](#) forslag til endringer av saksbehandlingsreglene for fusjoner og fisjoner i allmennaksjeloven og aksjeloven, til gjennomføring av direktiv 2009/109/EF. Høringsfristen er 3. januar 2011.

HØRING: VARSEL OM TVANGSOPPLØSNING ETTER AKSJELOVGIVNINGEN

Justisdepartementet sendte til [høring](#) forslag om endring i aksjeloven §§ 16-16 og 16-17. Høyesterett fastslo i Rt. 2009 s. 414 at varsel må være kommet frem til selskapet for at det skal være gitt i relasjon til § 16-16. Forslaget går ut på å imøtegå avgjørelsen ved å endre ordlyden til uttrykkelig å fastslå at det er tilstrekkelig at varsel er sendt. Høringsfristen var 1. august 2010, og saken er under behandling.

NYHETER OM STATEN SOM AKSJONÆR

Regjeringen har startet arbeidet med en [ny eierskapsmelding](#).

ENDRINGER I NORSK ANBEFALING FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Norsk Utvalg for Eierstyring og Selskapsledelse (www.nues.no) utgir den norske anbefalingen om eierstyring og selskapsledelse (ofte kalt NUES-anbefalingen). Hvert år vurderes behovet for en eventuell oppdatering av anbefalingen.

Oslo Børs krever at selskaper notert på Oslo Børs og Oslo Axess i årsrapporten skal gi en samlet redegjørelse vedrørende etterlevelse av anbefalingen. Etterlevelse av anbefalingen er basert på et "følg eller forklar" – prinsipp, det vil si at dersom den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse ikke er fulgt, skal dette forklares, jfr. "Løpende forpliktelser for børsnoterte selskaper", pkt. 7. Disse er en del av børsreglene.

Børsreglene er børsens egne regler og forretningsvilkår som i medhold av børslovens § 24 første ledd og børsforskriftens § 1 tredje ledd fastsetter rettigheter og forpliktelser for utstedere av aksjer, egenkapitalbevis og lån som er eller søkes opptatt til notering på Oslo Børs. Tilsvarende regler er fastsatt for utstedere av aksjer som er eller søkes notert på Oslo Axess.

I anbefalingen som ble lagt frem 21. oktober 2010 er følgende endringer gjort:

Punkt 1 om redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Det er inntatt en anbefaling om at selskapene, i tillegg til etiske retningslinjer, bør utforme retningslinjer for samfunnsansvar.

Punkt 4 om likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

I forhold til kapitalforhøyelser hvor eksisterende aksjeeieres fortrinnsrett fravikes, er det tilført en anbefaling om at dersom styrets vedtak skjer på bakgrunn av fullmakt fra generalforsamlingen, skal det offentliggjøres en begrunnelse i børsmelding i forbindelse med kapitalforhøyelsen.

Punkt 7 om valgkomité

Det anbefales at generalforsamlingen bør fastsette nærmere retningslinjer for valgkomitéen.

Punkt 10 om risikostyring og internkontroll

I forlengelsen av tillegget i punkt 1 anbefales at internkontrollen og systemene bør omfatte retningslinjene for samfunnsansvar.

Punkt 12 om godtgjørelse til ledende ansatte

Det er inntatt en anbefaling om at det bør settes et tak på resultatavhengig godtgjørelse.

Punkt 14 om selskapsovertakelse

Punktet er rendyrket til å rette seg mot målselskapet alene. Videre anbefales det – for ethvert bud – at styret bør innhente en verdivurdering fra uavhengig sakkyndig og at styret avgir en anbefaling om aksjeeierne bør akseptere budet eller ikke.

I tillegg er enkelte av kommentarene revidert, og notene ajourført med gjeldende lover og regler pr. 1. oktober 2010.

TRAKTATENDRINGER, NYE ELLER ENDRING AV DIREKTIVER, FORORDNINGER,
VEDTAK, ANBEFALINGER

[Nytt informasjons- og konsultasjonsdirektiv](#): Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/38/EF av 6. mai 2009 om etablering av et europeisk samarbeidsråd eller en prosedyre for multinasjonale foretak eller grupper av foretak i Fellesskapet med sikte på informasjon til og konsultasjon med de ansatte (omarbeidet versjon), inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning [nr. 54/2010](#) av 30.4.2010.

[Krav til rapportering og dokumentasjon ved bedriftsfusjoner og -delinger](#) - 14.10.2010

[Revisjonsdirektivet: Krav til kompetente myndigheter i Australia og USA](#). Kommisjonsvedtak 2010/485/EU av 1. september 2010 om oppfylning av tilstrekkelige krav i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF når det gjelder Australias og USAs kompetente myndigheter.

Utvalgte endringer i forordning (EF) nr. 1126/2008 (IFRS-forordningen)

[Endring av IFRIC-fortolkningsbidrag 19 og IFRS 1](#): IFRIC 19 gir veiledning for debtors regnskapsmessige behandling av egenkapitalinstrumenter som utstedes som ledd i helt eller delvis oppfyllelse av en finansiell forpliktelse etter reforhandling av vilkårene knyttet til forpliktelsen. IFRS 1 endres som følge av vedtakelsen av IFRIC 19.

[Endringsbestemmelser for IAS 24 og IFRS 8](#): Endringene i IAS 24 forenkler definisjonen av nærstående parter. Også visse andre endringer er gjennomført for å sikre bedre indre konsistens i standarden. Dette medfører blant annet visse unntak for offentlige virksomheter med hensyn til hvilke opplysninger som skal fremlegges vedrørende transaksjoner med nærstående parter.

[Endringsbestemmelser for IFRS 1 og IFRS 7](#): Endringen gir førstegangsansvendere av IFRS mulighet til å utnytte unntaket i IFRS 7 om presentasjon av sammenligningstall vedrørende dagsverdi og likviditetsrisiko, hvis sammenligningsårene er avsluttet før 31. desember 2009.

[Endring av IFRS 1](#): Etter IFRS 1 har olje- og gasselskaper som går over til IFRS rett til å benytte regnskapsmessige verdier for olje- og gassaktiva som er fastsatt etter deres tidligere regnskapsregler. Virksomheter som ønsker å benytte dette unntaket er forpliktet til å måle nærmere angitte forpliktelser.

[Endring av IFRS 2](#): Med endringen til IFRS 2 presiseres den regnskapsmessige behandling av aksjebaserte transaksjoner der leverandøren av varer eller tjenester betales kontant, og en annen virksomhet i konsernet påtar seg forpliktelsen.

[Forbedringer av International Financial Reporting Standards \(IFRS\)](#): IASB offentliggjorde forbedringer av IFRS i april 2009 i sin årlige forbedringsprosess som tar sikte på å strømlinjeforme og presisere de internasjonale regnskapsstandardene. Størstedelen av endringene er presiseringer eller korreksjoner av eksisterende IFRS eller konsekvensendringer som følge av tidligere endringer av IFRS. Endringene av IFRS 8, IAS 17, IAS 36 og IAS 39 medfører endringer i de gjeldende krav eller gir ytterligere veiledning om gjennomføringen av disse krav.

NYE FORSLAG, WHITE PAPERS, GREEN PAPERS M.M.

[Første skritt på veien til hedgefond-direktiv](#), Rådets vedtak av 19.10.2010

[Grønbok om EUs revisjonspolitik](#) (KOM(2010) 561), lagt frem av Kommisjonen 13.10.2010

[Endringer til direktivene om kapitaldekning og etablering og drift av kredittinstitusjon](#), inkludert tilsyn med avlønningspolitik - Rådets 1. gangsbehandling 11.10.2010 (endelig vedtak)

[Bekjempelse av forsinket betaling i kommersielle transaksjoner](#) - Revidert komiteinnstilling av 5.10.2010 til Europaparlamentets 1. gangsbehandling (kompromiss med Rådet)

[Gjennomføring av direktivet om arbeidstakeres innflytelse i europeiske samvirkeforetak](#): Rapport fra Kommisjonen til Rådet, Europaparlamentet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionsutvalget om gjennomføring av rådsdirektiv 2003/72/EF av 22. juli 2003 om utfylling av vedtektene for det europeiske samvirkeforetak med hensyn til arbeidstakernes innflytelse, [KOM\(2010\) 481](#)

[Om sikkerhet og gjennomsiktighet på derivatmarkedet](#) (KOM(2010) 484), lagt frem av Kommisjonen 15.9.2010

[Forslag til europaparlaments- og rådsdirektiv som endrer europaparlaments- og rådsdirektiv 97/9/EF om erstatningsordninger for investorer](#) (KOM(2010) 371), 12.7.2010

[Konvergens mellom den internasjonale regnskapsstandarden IFRS og tredjelands regnskapsprinsipper \(GAAP\)](#) (KOM(2010) 242), lagt frem av Kommisjonen 4.6.2010

[Grønbok om selskapsledelse i finansinstitusjoner og om avlønningsmåter](#) (KOM(2010) 284), lagt frem av Kommisjonen 2.6.2010

NYE UTTALELSER FRA KOMMISSJONEN OG LIGNENDE

[Kvinner i ledende stillinger](#): "More women in senior positions – key to economic stability and growth", 25.3.2010 ([ISBN 978-92-79-14415-8](#))

ANNET

Omfattande studie av SCE-forordninga og nasjonal samvirkerett innan EØS

Den 5. oktober 2010 la eit forskingskonsortium fram ein omfattande studie av SCE-forordninga og den nasjonale samvirkeretten i dei 30 EØS-statane. Oppdragsgivaren var EU-kommisjonen - DG Enterprise and Industry. Euricse (European Research Institute on Cooperative and Social Enterprises) har leia konsortiet. Til saman har over 220 personar vore involvert i forskingsprosjektet. Rapporten er med sine 998 sider ei gullgruve for alle som er interesserte i europeisk samvirkerett.

Oppdraget frå EU-kommisjonen var formulert slik: "A study on the implementation of the Regulation 1435/2003 on the Statute for European Cooperative Society (Societas Cooperativa Europaea - SCE) in all EU Member States and EEA countries (Norway, Iceland and Liechtenstein): rules applied to the SCE, national legislation on cooperatives and impact of the Statute on the national legislation and the promotion of cooperatives in EU countries; recommendations for future legislation."

Sluttrapporten er tilgjengeleg på internettsidene til [EU-kommisjonen](#) og [Euricse](#).

NYE DOMMER, NEMNDSAVGJØRELSER M.M.

NORGE

RETTSPRAKSIS

HØYESTERETT

[Høyesteretts kjennelse, 13.10.2010, HR-2010-01734-A, \(sak nr. 2010/820\) Baasland](#)

Saken gjelder spørsmålet om et erstatningskrav fremsatt av en norsk borger mot et australsk selskap har tilstrekkelig tilknytning til Norge til at søksmålet kan fremmes her, jf. tvisteloven § 4-3 første ledd.

Bjarte Baasland tapte til sammen ca 60 MNOK på nettspill. Et av selskapene han spilte hos var det australske selskapet Centrebet Pty Ltd. Baasland har anlagt søksmål mot selskapet og krever erstatning på subjektivt og objektivt grunnlag. Centrebet påstod søksmålet avvist på grunn av manglende tilknytning til Norge. Det ble vist til at de erstatningsbetingende unnlatsene og handlingene hadde funnet sted i Australia og at tapet var inntrådt i Tyskland og Tsjekia, hvor Baasland oppholdt seg da han pådro seg de tapene saken er knyttet til. Centrebet vant frem med avvisningspåstanden i tingretten og lagmannsretten. Høyesterett kom imidlertid til at saken har tilstrekkelig tilknytning til Norge.

[Rt. 2010 s. 790 Telecomputing](#)

Morselskap i Norge finansierte datterselskap i USA med kapitaltilskudd som i morselskapets regnskap var ført som lån. Det meste gikk tapt. Morselskapets krav om fradrag ble nektet ved ligningen ut fra det syn at kapitaltilskuddene var egenkapital og ikke lån. Høyesterett kom, ut fra en vurdering av de privatrettslige forholdene, til at kapitaltilskuddene var lån og opphevet ligningen. En subsidiær anførel fra staten om at tilskuddene måtte reklassifiseres til egenkapital for skatteformål iht. sktl. § 13-1 (internprisingsbestemmelsen) fordi selskapet ikke hadde tilstrekkelig "lånekapasitet", fikk heller ikke gjennomslag i Høyesterett.

LAGMANNSRETTENE

[RG 2010 s. 378](#)

Saken gjelder gransking av aksjeselskap jf. aksjeloven § 5-25. Vilkårene for gransking var til stede. De siste årene var godtgjørelsen til majoritetsaksjonærene, som arbeidet i selskapet, økt betydelig samtidig som det ikke lenger ble utbetalt utbytte. Fremlagt informasjon om bl a lønnsforhold ikke ansett tilstrekkelig til å unnlate gransking.

SAKER FRA EU-DOMSTOLEN

Sakene hvor avgjørelsen, uttalelsen eller henvisningen, ev. hele teksten, ikke er tilgjengelig i databasen Eurlex (link til Eurlex er lagt inn i tilgjengelige saker nedenfor) kan normalt leses på [EU-domstolens nettsider](#) ved å velge ønsket språk oppe til høyre (dog er ikke alle nyere avgjørelser er tilgjengelig på alle språk), og skrive inn saksnummeret (for eksempel C-233/09) i feltet midt på siden.

[Sak C-375/10](#), anlagt den 27. juli 2010, Europa-Kommissionen mod Kongeriget Spanien, for manglende implementering av aksjonærrettighetsdirektivet. Implementeringsfristen var 3.8.2009.

[Sag C-390/10](#) anlagt den 3. august 2010, Europa-Kommissionen mod storhertugdømmet Luxembourg, for manglende implementering av aksjonærrettighetsdirektivet.

[Sag C-391/10](#), anlagt den 3. august 2010, Europa-Kommissionen mod Kongeriget Belgien, for manglende implementering av aksjonærrettighetsdirektivet.

[Sag C-410/10](#), anlagt den 17. august 2010, Europa-Kommissionen mod Den Helleniske Republik, for manglende implementering av aksjonærrettighetsdirektivet.

SAKER FRA EFTA-DOMSTOLEN

[Case E-3/10, EFTA Surveillance Authority v The Republic of Iceland.](#)

Judgment - 18 October 2010

Key words: Failure by a Contracting Party to fulfil its obligations – Directive 2002/87/EC on the supplementary supervision of credit institutions, insurance undertakings and investment firms in a financial conglomerate.

Conclusion: It must therefore be held that, by failing to adopt, within the prescribed time limit, the national measures necessary to implement the Act referred to at point 31ea of Annex IX to the EEA Agreement, i.e. Directive 2002/87/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the supplementary supervision of credit institutions, insurance undertakings and investment firms in a financial conglomerate and amending Council Directives 73/239/EEC, 79/267/EEC, 92/49/EEC, 92/96/EEC, 93/6/EEC and 93/22/EEC, and Directives 98/78/EC and 2000/12/EC of the European Parliament and of the Council, as adapted by Protocol 1 to the EEA Agreement, Iceland has failed to fulfil its obligations under Article 32 of that Act and Article 7 EEA.

[Case E-1/09, EFTA Surveillance Authority v The Principality of Liechtenstein.](#) Judgment - 6 January 2010

Key words: Failure by a Contracting Party to fulfil its obligations – Freedom of establishment – Residence requirements

Conclusion: For the reasons set out above, the Court finds the residence requirements at issue not to be justified and holds that Liechtenstein has failed to fulfil its obligations under Article 31 of the EEA Agreement, firstly, by requiring the members of the management board and of the executive management of banks established in Liechtenstein to be, by reason of their residence, in a position to actually and unobjectionably perform their functions and duties, and, secondly, by requiring lawyers, patent lawyers, auditors and trustees to be, by reason of their residence, in a position to fulfil their tasks actually and on a regular basis.

[Case E-1/10. Periscopos AS v Oslo Børs ASA and Erik Must AS](#), Pending Case. Request for an Advisory Opinion from the EFTA Court by Oslo tingrett (Oslo District Court), dated 26 March 2010. The Oral Hearing in Case E-1/10 was held on Wednesday, 29 September 2010. Report for the Hearing in [English](#) and [Norwegian](#).

NYE PUBLIKASJONER

FRA SELSKAPSRETTSGRUPPEN

- Alpa, G. and Andenæs, M. - *Grundlagen des Europäischen Privatrechts* (Springer Verlag 2010).
- Andenæs, M. and C B Andersen - *Theory and Practice of Harmonisation* (E Elgar, London 2010)
- Reiersen, Hedvig Bugge - [Bokanmeldelse: Stefan Lindskog, "Kapitalbrist i aktiebolag"](#), *Tidsskrift for Rettsvitenskap* nr. 1 /2010, s. 176-182
- Reiersen, Hedvig Bugge og Sjøfjell, Beate - [NUF-kaoset i norsk rett: Et bidrag til oppklaring](#). Publisert i *Tidsskrift for Rettsvitenskap* 3/2010 s. 423-463 (pdf)
- Sjøfjell, Beate - [More than Meets the Eye: Law and Economics in Modern Company Law](#), i *Law and Economics. Essays in Honour of Erling Eide*, Endre Stavang, Erik Røsæg og Hans-Bernd Schäfer (red.), Cappelen Akademisk
- Sjøfjell, Beate - [Environmental Piercing of the Corporate Veil: The Norwegian Supreme Court Decision in the Hempel Case](#), *European Company Law*, Kluwer Law International, august 2010.
- Sjøfjell, Beate - [Internalizing Externalities in EU Law: Why Neither Corporate Governance nor Corporate Social Responsibility Provides the Answers](#), *George Washington International Law Review*, årgang 40, hefte 4, s. 977-1024. Republisert i *Corporate Social Responsibility: Expanding Contours*, red. Smitha S. Parakkal (Punjagutta, The Icfai University Press, 2010) s. 84-140
- Sjøfjell, Beate - Lederen [Responsible Corporate Governance](#), *European Company Law*, 2010, hefte 1
- Sjøfjell, Beate - [The Core of Corporate Governance: Implications of the Takeover Directive for Corporate Governance in Europe](#), Paper presentert ved det 13. Irish European Law Forum: 'The Takeovers Directive Five Years On – A Reflection of Takeover Regulation in Europe' i Dublin, desember 2009, under publisering i *European Business Law Review*

- Zimmer, Frederik - [Norway to Address EEA Agreement Conflict](#), Tax Notes Int'l, Volum 58, no. 3, April 19, 2010, p. 210
- Zimmer, Frederik (red.) - i samarbeid med Bugge, Arentz-Hansen & Rasmussen: Bedrift, selskap og skatt. Skattlegging av næringsdrivende, selskaper og eiere. 5. utgave. Oslo, Universitetsforlaget, 2010

FRA ANDRE VED DET JURIDISKE FAKULTET I OSLO

- Moss, Giuditta Cordero - [Norsk internasjonal selskapsrett: noen bemerkninger i lys av europeisk rett](#) (pdf), i Gudmund Knudsen et al (red.), *Selskap, kontrakt, konkurs og rettskilder: Festskrift til Mads Henry Andenæs 70 år*. Oslo: Gyldendal Akademiske, 2010
- Woxholth, Geir - [Selskapsrett](#), 2010, Gyldendal. Boken er [omtalt \(.pdf\)](#) av Beate Sjøfjell i *Nytt i privatretten* nr 2/2010.

ET UTVALG ANDRE PUBLIKASJONER

BØKER

- Andenæs, Ole: *Rådighet over selskapsmassen ved fusjon*. Bind nr 183, skriftserien, Institutt for privatrett. Oslo: Privatrettsfondet, 2010
- Andersen, Lennart Lynge og Peer Schaumburg-Müller: *Tegning og fuldmagt : nogle hovedspørsmål*. København: Thomson Reuters, 2010
- Bunch, Lars: *Paragrafnøgle: sammenhængen mellem tidligere og nuværende selskabslove*. København: Thomson Reuter, 2010
- Den norske revisorforening, Norwegian company legislation / [original translation: Inter-set, 1997, revised: Douglas Ferguson 2000, later amendments: Den norske revisorforening and Douglas Ferguson.], 2010
- Friis Hansen, Søren og Jens Valdemar Krenchel: *Introduktion til dansk selskabsret*, 3. udgave, København: Thompso., 2010
- Grundmann, Stefan: *Europäisches Gesellschaftsrecht: eine systematische Darstellung*. 2. Aufl. C.F. Müller, 2010
- Hemström, Carl: *Bolag, föreningar, stiftelser: en introduktion*. Stockholm: Norstedts Juridik, 2010
- Irgens-Jensen, Harald: *Bedriftens hemmelighet - og rettighet? Immaterialrett, kontraktsrett og konkurranserett møtes*. Oslo, Universitetsforlaget, 2010
- Johansson, Kjell: *Substance over form. En redovisningsrettslig studie* (PhD-avhandling). Stockholm: Jurie förlag AB, 2010
- Justitiedepartementet (2010:8), *Fyra aktiebolagsrättsliga frågor*. Stockholm: Fritzes, 2010
- Krüger Andersen, Paul: *Aktie- og anpartsselskabsret*, 11. udgave, København: Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2010

- Langfeldt, Sverre Faafeng, Tore Bråthen og Fridtjof Frank Gundersen: *Lov og rett for næringslivet*, Oslo: Universitetsforlaget Focus forlag, 2010
- Lindley, Nathaniel and Banks, R. C. l'Anson, *Lindley & Banks on partnership*, London: Sweet & Maxwell, 2010
- Lyng Andersen, Lennart og Schaumburg-Müller, Peer: *Finansselskabsret: samspillet mellem selskabsret og kapitalmarkedsret*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010
- McCahery, Joseph A., Levinus Timmerman, Erik P.M. Vermeulen (eds. 2010): *Private company law reform: International and European perspectives*. Hague: Asser, 2010
- Munck, Noe og Lars Hedegaard Kristensen: *Selskabsformerne: Lærebog i selskabsret*. København : Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010
- Neville, Mette & Karsten Engsig Sørensen (eds. 2010): *Company law and SMEs*. København: Thomson Reuters, 2010
- Peer Schaumburg-Müller, Peter & Erik Werlauff: *Selskabsloven (lov om aktie- og anpartsselskaber): Med kommentarer*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010
- Solomon, Jill: *Corporate Governance and Accountability, 3rd edition*, Wiley, 2010
- Troels, Michael Lilja: *Filialbegrebet*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010
- Vossestein, Gert-Jan: *Modernization of European company law and corporate governance: some considerations on its legal limits*. European company law series volume 6. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2010
- Walters, Adrian and Malcolm Davis-White: *Director's disqualification and insolvency restrictions*. London: Sweet & Maxwell, 2010
- Werlauff, Erik: *Selskabsret*, 8. gennemrev. udg., København, Thomson Reuters, 2010
- Aarbakke, Magnus og Asle Aarbakke: *Ansvarlige selskaper og indre selskaper*. Oslo: Universitetsforlaget, 2010

ARTIKLER

- Steinar S. Kvifte og Harald Brandås: *"God regnskapsskikk i 25 år – fra "skatteregnskap" til IFRS"*, tidsskriftet *Praktisk Økonomi og Finans* 2010 nr. 3, s 48-59
- Anders Lindseth: *"Skatterettslig regulering av fusjon og fisjon over landegrenser"*, *Revisjon og regnskap*, nr 2 (2010)
- Luh Luh Lan & Loizos Heracleous, "Rethinking Agency Theory: The View From Law", *Academy of Management Review* 2010, Vol. 35, No. 2, 294–314.
- Nina Walton, [On the Optimal Allocation of Power Between Shareholders and Managers, University of Southern California Law and Economics Working Paper Series](#)

European Business Law Review, Volume 21 (2010)

Issue 1:

- Future of Family Contracts, Comparative Law and European Law [Alpa]
- The Misuse of a European Company according to Article 11 of the Directive 2001/86/EC [Sagan]
- Alternative Resolution Techniques in Banking Disputes [Pellegrini]
- The Approach of Conflicts of Interests in the Framework of European Business Community Law [Courret]
- Anti-Usury and Consumer Bankruptcy Regulation – A Trade-Off? An Attempt at Regulatory Impact Assessment [Szpringer]
- The *Quelle* case: The Directive on the Sale of Consumer Goods at the European Court of Justice [Capilli]
- Outsourcing in the Financial Services Industry [Chirico]
- Divorce and Death in the Family Firm – A Business Law Perspective [Almlöf, Haag, Sund]

Issue 2:

- Party Autonomy and Freedom of Contract Today [Alpa]
- Should the EU be Attempting to Harmonise National Systems of Labour Law? [Syrpis]
- Host States and Sovereign Wealth Funds, between National Security and International Law [Bassan]
- Comparative Law and European Harmonisation – a Match Made in Heaven or Uneasy Bedfellows? [Schiek]
- International Commercial Harmonisation and National Resistance – The Development and Reform of Transnational Commercial Law and its Application within National Legal Culture [Heidemann]
- The Cross-Border Transfer of the Seat after *Cartesio* and the Non-Portable Nationality of the Company [Petronella]

Issue 3 :

- Editorial: International Prize in Law Awarded to Lord Bingham at the Institut de France, Paris [Andenas]
- Liability for Executives in Russian Companies with Limited Liability and Russian Joint Stock Companies [Heli]
- Current Corporate Governance Developments in Austria [Grünanger]
- Harmonisation in Competition Law in the Context of Globalisation [Malinauskaite]
- Public Procurement Issues in the European Union [Frilet, Lager]
- The Cross-Border Transfer of Seat in European Company Law: A Deliberation about the Status Quo and the Fate of the Real Seat Doctrine [Erk]
- Regulators and Rules – President Obama's Reforms vs Europe's Reforms [Minico]

Issue 4 :

- Editorial: Remembering Lord Slynn [Andenas]
- Global Norm Convergence: Capital Markets in U.S. and E.U. Law [Engle]
- Bail Out Plans: Do They Really Envision State Exit and Bank Repayments? A View from a Competitive Assessment Perspective [Russo]
- Interpreting the Boundaries of Collective Dominance in Article 102 TFEU [Mezzanotte]
- Regulation and the Role of Law in Economic Crisis [Glinavos]
- Corporate Governance and the Importance of Societal and Cultural Factors: An Argument Against Calling Time on UK Boardroom Rules [Attenborough]
- Plotting the Boundaries of Associative Discrimination [Andrews]

Issue 5

- Editorial: Special Issue on the Commission's "Single Market Review" [Andreangeli, Dougan]
- Buying Legitimacy? The Commission's Proposal on Consumer Rights [Ackermann]
- The 2007–09 Banking Crisis and the EU's Regulatory Response [Arora]
- The Ebb and Flow, the Doldrums and the Raging Tide: Single Market Law's Ebb and Flow over Services of General Economic Interest, the Legal Doldrums over Services of General Interest, and the Raging Tide of Article 106(2) (ex Art 86(2)) over State Aid & Public Procurement [Cahill]
- The Single Market as a Global Export Brand: Exporting the Single Market [Cremona]
- Settling Dust? Reflections on the Judgments in Viking and Laval [Shuibhne]
- Shifting Narratives in the European Internal Market: Efficient Restrictions of Trade and the Nature of "Economic" Integration [Lianos]

Journal of Corporate Law Studies, [Volume 10, Part 2](#) October 2010

- Marc T Moore, The Evolving Contours of the Board's Risk Management Function in UK Corporate Governance
- Charlotte Villiers, Controlling Executive Pay: Institutional Investors or Distributive Justice?
- David Cabrelli, The Case against "Outsider Reverse" Veil Piercing
- Richard Croucher and Lilian Miles, Corporate Governance and Employees in South Africa
- Philip Morris, Financial Regulation, Taxation and Economic Management in British Offshore Finance Centres: Critical Reflections on the Foot Review
- Liza Rybak, Takeover Regulation and Inclusive Corporate Governance: A Social-choice Theoretical Analysis
- Benjamin B Saunders, Should Credit Default Swap Issuers be Subject to Prudential Regulation?
- Michael C Schouten and Mathias M Siems, The Evolution of Ownership Disclosure Rules across Countries

- Kristie Thomas, China's Legal Response to the Global Financial Crisis: Increasing Certainty in Contractual Disputes to Boost Market Confidence

Nordisk tidskrift for selskapsrett 2010

Innholdet i nr 1/2010

Ny lovgivning; ny praksis og ny litteratur (1.12.09 til 1.3.10)

Nis Jul Clausen: Finanstilsynets avgørelser 2009 – børsområdet (DK)

Artikler:

- Nis Jul Clausen: NASDAQ OMX Copenhagen – Avgørelser og Udtalelser 2009 (DK)
- Björn Kristiansson: Aktiemarknadsnämndens uttalanden och beslut av Nasdaq OMX Stockholms och NGMs disciplinnämnder (SV)
- Cecilie Vatne: Medvirkeransvaret i aksjeloven og allmennaksjelovens § 17-1 annet ledd (NO)
- Lotte Witt, Pinar Gökçen och Christina Lund: Ansættelsesrettslige aspekter af Stock Appreciation Rights (DK)
- Gudmund Knudsen: Corporate Governance og stiftelser (felles)
- Hans Henrik Edlund: Når selskapsrettslig klassifisering bestemmer regnskabsmessig klassifisering – en undersøgelse av deb almene boligsektor i Danmark (DK)
- David Moalem: Om forbuddet mod ubettiget videregivelse af intern viden (DK)
- Jesper Lau Hansen: Kursmanipulasjon – en objektivert gerningsbeskrivelse (DK)
- Noe Munck: Det indre selskab lever og har det godt (DK)

Innholdet i nr 2/2010

Ny lovgivning; ny praksis og ny litteratur (1.3.10 til 1.6.10)

Nis Jul Clausen; Finanstilsynets avgørelser 2010 – børsområdet (DK)

Artikler:

- Rolf Skog og Annika Sannberg: SPE – en bolagsrettslig återvändsgränd? (felles)
- Julie Bodd Jensen: Konsekvensene av samtykkenektelse i aksjeselskap (NO)
- Roland Mörsdorf: Aksjeeiebok som hjemmel for godtroerverv (NO)
- Jacob Høeg Madsen: Fusion og spaltning i henhold til den nye selskabslov (DK)
- Martin Christian Kruhl: Pantebrevsselskaper (DK)
- John Svensson: Nye regler om selvfinansiering (DK)

- Martin Poulsen: Om aktielån og flagning – Vildveje i reguleringen (DK)
- David Moalem och Jesper Lau Hansen: Insiderudvalgets betækning 1521/2010 (DK)

Tidsskrift for forretningsjus 2010-1

- Marius Svendsvoll Langnes: [Oppdeling av forhandlinger og pådømmelse](#)
- Nils Kristian Sveaas og Torstein Arendt: [Bevissikring utenfor rettssak – må hovedkravet sannsynliggjøres?](#)
- Ingrid Walmsnæss Skjæret: [Gruppesøksmål – særlig om likhetsvilkåret](#)

ARRANGEMENTER

SELSKAPSRETTSGRUPPENS ARRANGEMENTER

KOMMENDE ARRANGEMENTER

- [Selskapsrettslunsj](#) de fleste onsdager i semesteret; informasjon sendes ut til Selskapsrettslisten.
- [Selskapsrettsforum](#), onsdag 3. november kl 15-16.30, innledning ved advokat Gudmund Knudsen om "Forenkling av aksjelovene".

AVHOLDTE ARRANGEMENTER

- [Selskapsrettslunsj](#) de fleste onsdager i semesteret
- [Selskaps- og skatterett i et europarettlig perspektiv - Nye utfordringer for rettsvitenskapen og for praksis](#). Halvdagsseminar arrangert av Selskapsrettsgruppen i samarbeid med Advokatfirma BA-HR, 19. august, Oslo.

ANDRE ARRANGEMENTER

KOMMENDE ARRANGEMENTER

- Emily Weitzenboeck vil forsvare sin avhandling "Between contract and partnership: Dynamic networks as collaborative contracts and more." for graden ph.d. [Prøveforelesning](#) torsdag 4. november og [disputas](#) fredag 5. november.
- [9. Nordiske Selskapsrettskonferanse](#): Investorer og børsnoterede selskaper, København 16. november 2011, kl 9-17.30. Åpen for alle, **påmeldingsfrist: 2. november**. (Forskerkonferanse dagen før, kun for forskere, og PhD-seminar dagen etter – kun for stipendiater og andre inviterte forskere.)

NYTT OM NAVN

- [Cecilie Kjelland](#) og [Inger Marie Hagen](#) er ansatt som postdoktorer i prosjektet *Sustainable Companies* for to år fra 1. oktober 2010, og er nye medlemmer i Selskapsrettsgruppen. Cecilie Kjelland og Inger Marie Hagen skal utføre rettsempirisk forskning med hovedvekt på styremedlemmenes rolle og beslutningsprosessene i selskapene.
- [Anders By Teigen](#) og [Miriam Aakre Borgersrud](#) er ansatt som vit.ass.-er i prosjektet *Sustainable Companies*, for det akademiske året 2010/2011, og er nye medlemmer i Selskapsrettsgruppen. Anders By Teigens masteroppgave er om staten som aksjonær, og Miriam Aakre Borgersruds masteroppgave er om miljørapportering.
- [Jon Christian Nordrum](#) er ansatt som stipendiat fra august 2010 ved Institutt for offentlig rett, med prosjektet: "Hvordan lage regler som virker? En studie av lovgivningsmetode med særlig vekt på regulering av naturressurselskaper", og er nytt medlem i Selskapsrettsgruppen.
- [Emily Weitzenboecks](#) avhandling "Between contract and partnership: Dynamic networks as collaborative contracts and more" er funnet verdig å forsvares for graden ph.d. Se informasjon om disputas under arrangementer ovenfor.
- Førsteamanuensis [Beate Sjøfjell](#) er oppnevnt som ekspert i europeisk selskapsrett for Europaparlamentet i perioden 2010-2014.

NYTT OM VÅRE FORSKNINGSPROSJEKTER

SUSTAINABLE COMPANIES

Prosjektet skal finne ut hvordan miljøhensyn kan integreres som styrende verdi i beslutningsprosesser i selskapene, slik at næringslivet bidrar til oppnåelsen av samfunnsålet om bærekraftig utvikling. Forskningsteamet i *Sustainable Companies* er utvidet med en rekke nye utenlandske deltakere i tillegg til at vi, med finansiering fra Norges Forskningsråd, har ansatt fire personer (se nytt om navn, over).

Mer informasjon om prosjektet er tilgjengelig på [våre nettsider](#). Ta gjerne kontakt med prosjektleder [Beate Sjøfjell](#) for mer informasjon.

INTERNASJONAL FINANSMARKEDSREGULERING, INSTITUSJONER OG EFFEKTIVITET

Dette nye prosjektet skal analysere den nye finansielle arkitekturens virkemåte: hvordan vil regelutvikling og håndhevelse virke sammen med håndteringen av kriser. Fokus er på den nye europeiske strukturen, men forholdet til WTO/GATS på internasjonalt nivå, og virkningene for

Norge på nasjonalt nivå, inngår som en viktig del. Grunnleggende begreper gjennomgår en fullstendig omdefinering som konsekvens av den finansielle krisen. Det gjelder også hva som er det optimale nivå for regelutvikling, tilsyn og annen myndighetsutøvelse. En samlet analyse av disse kompliserte institusjonelle spørsmålene er påtrengende nødvendig.

Prosjektet har mottatt et tilsagn på kr 4.438.000 fra Norges Forskningsråd (Finansmarkedsfondet), og er ledet av Mads Andenæs.

SELSKAPSRETTSGRUPPEN

Selskapsrettsgruppen ved IFP består for tiden av følgende personer:

Førsteamanuensis Beate Sjøfjell (leder)
Professor Mads Andenæs (nestleder)
Professor Viggo Hagstrøm
Professor Hans Robert Schwencke (BI)
Professor Frederik Zimmer (IOR)
Postdoktor Inger Marie Hagen
Postdoktor Cecilie Kjelland
Ph.d.-stipendiat Kari Birkeland (BI)
Ph.d.-stipendiat Gina Bråthen
Ph.d.-stipendiat Tore Fjørtoft
Ph.d.-stipendiat Marte Kjørven
Ph.d.-stipendiat Jon Christian Nordrum (IOR)
Ph.d.-stipendiat Hedvig Bugge Reiersen
Ph.d.-stipendiat Emily Weitzenboeck
Vitenskapelig assistent Miriam Aakre Borgersrud
Vitenskapelig assistent Linn Cecilie Jensen
Vitenskapelig assistent Anders By Teigen

Mer informasjon om gruppens aktiviteter, prosjekter, publikasjoner, gruppens medlemmer og den enkeltes forskningsområde finnes på Selskapsrettsgruppens nettsider. Se <http://www.jus.uio.no/ifp/forskning/omrader/selskap/selskapsrettsgruppen/index.html>.